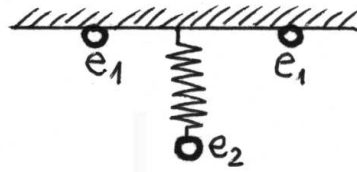
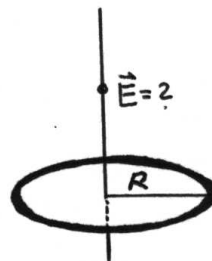

ELEKTROSTATIKA

- Kolikšna elektrostatska sila deluje med elektronom in protonom v vodikovem atomu, če je povprečna razdalja med njima $R = 5.3 \cdot 10^{-11} \text{ m}$? Kolikšna bi bila ustrezna hitrost elektrona, če bi se gibal okoli protona po krožnem tiru z radijem R ? Kolikšna pa je elektrostatska sila med dvema protonoma v železovem jedru, če so protoni na razdalji okoli $r = 4 \cdot 10^{-15} \text{ m}$?
($F_{pe} = 8.2 \cdot 10^{-8} \text{ N}$, $v = 2.2 \cdot 10^6 \text{ m/s}$, $F_{pp} = 14.4 \text{ N}$)
- Kroglica nabita s pozitivnim nabojem $3 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ je oddaljena od kroglice z negativnim nabojem $-5 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ za 5 cm . Kolikšno je električno polje prve kroglice na mestu druge kroglice? S kolikšno silo deluje prva kroglica na drugo? Koliko dela moramo opraviti, če drugo kroglico premaknemo na razdaljo 10 cm od prve?
($E = 1.08 \cdot 10^7 \text{ V/m}$, $F = 54 \text{ N}$, $A = 1.35 \text{ J}$)
- Dve kroglici mase 8.5 g visita na lahkih vrvicah dolžine 3 m . Vrvici sta pritrjeni na strop v isti točki. Vsako od kroglic naelektrimo z nabojem $0.6 \cdot 10^{-6} \text{ As}$. Kolikšen je v ravnovesju naklonski kot vrvic glede na navpičnico?
(kot = 5.9°)
- Majhni kovinski kroglici, ki sta naelektrjeni z električnima nabojema $1 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ in $2 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ pritrdimo na medsebojno razdaljo 30 cm . Kolikšna elektrostatska sila deluje na tretjo kroglico z nabojem $-2 \cdot 10^{-6} \text{ As}$, ki jo postavimo na sredino zveznice prvih dveh kroglic? Kolikšna sila pa deluje na tretjo kroglico, če jo postavimo na razdaljo 40 cm od prve kroglice in 50 cm od druge kroglice (pravokotni trikotnik!)?
(zveznica: $F = 0.80 \text{ N}$, pravokotni trikotnik: $F = 0.24 \text{ N}$)
- Na stropu sta v razdalji 10 cm nameščeni dve nabiti kroglici z nabojem $0.3 \cdot 10^{-6} \text{ As}$. Na sredi med kroglicama je pritrjena vzmet z razteznostnim koeficientom 6 N/m . Na njej visi tretja nabita kroglica z nabojem $0.5 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ in maso 10 g . Raztegnjena vzmet ima dolžino 10 cm . Kolikšna je dolžina neraztegnjene vzmeti?
($l = 5.1 \text{ cm}$)

- Obroč z radijem $R = 0.5 \text{ m}$ je enakomerno naelektrjen z električni nabojem $3 \cdot 10^{-6} \text{ As}$. Kolikšna je jakost električnega polja na osi obroča v razdalji 2 m od njegovega središča. Kolikšna pa je električna poljska jakost v sredini obroča, ter na veliki oddaljenosti ($L \gg R$) od obroča?
($E(L = 2\text{m}) = 6160 \text{ V/m}$, $E(L = 0) = 0$, $E(L \gg R) = e/(4 \pi \epsilon_0 L^2)$)

- S kolikšnim pozitivnim električnim nabojem bi morali nabiti Zemljo in Luno, da bi električna sila neutralizirala njuno gravitacijsko privlačnost? (Masa Lune je okoli $1/80$ Zemljine mase, gravitacijski pospešek na površju Zemlje je 10 m/s^2 , polmer Zemlje pa 6400 km)? Koliko ton vodika bi potrebovali za pridobitev tega naboja?
($e = 5.8 \cdot 10^{13} \text{ As}$, $m_H = 600 \text{ t}$)
- Nariši silnice električnega polja v okolici električnega dipola (dipol = enako velik pozitivni in negativni točkast naboj na majhni medsebojni razdalji), v okolici enakomerno nabite ravne plošče, v okolici ploščatega kondenzatorja in v okolici valjastega kondenzatorja. (Pri risanju pomisli na Gaussov stavek).
- Kroglica z električnim nabojem $5 \cdot 10^{-6} \text{ As}$ in maso 20 g je z lahko vrvico dolžine 0.5 m je pritrjena na veliko navpično steno. Stena je enakomerno naelektrjena, tako da je površinska gostota naboja na njej $0.2 \cdot 10^{-6} \text{ As/m}^2$. Kolikšen kot oklepa vrvica s steno v ravnovesju? Nato vrvico prežgemo. Po kakšnem tiru se bo gibala kroglica? Po kolikšnem času bo oddaljena od stene za 1 m ? Kolikšna bo takrat hitrost kroglice?

(kot = 16° , po premicim ki oklepa kot 16° s steno, $t = 0.78$ s, $v = 8.0$ m/s)

10. Kroglice z električnimi naboji $1 \cdot 10^{-9}$ As, $2 \cdot 10^{-9}$ As in $-3 \cdot 10^{-9}$ As so postavljene v ogljišča pravokotnika s stranicama $a = 20$ cm in $b = 40$ cm. Kolikšen je električni potencial v prostem ogljišču? Koliko dela opravimo, če iz velike oddaljenosti v to prosto ogljišče prinesemo še četrto nabito kroglico z nabojem $-4 \cdot 10^{-9}$ As.
($A = 2.9 \cdot 10^{-7}$ J)
-

Kazalo